

Land/indicatoren	Schoolvorm	Leeftijd	Tijdvenster	Mogelijke vakinhoudelijke verankering	Wie coördineert/realiseert beroepsoriëntatie/excursies?	Wie realiseert het beroepsadvies?
Polen	Gimnazjum	7e +8e +9e (13-16e levensjaar)	Minimaal 65 uur in 3 jaar	Maatschappijleer (politiek + economie)	Vakleraren, schoolpedagogen, beroepsadviseurs op school	- Beroepsadvies loopt parallel, individueel naar behoefte van de scholieren - Pedagogen op scholen met kwalificatie voor beroepsadvies of - Professionals buiten de school (psychologen, beroepsadviseurs van arbeidsbureaus - Er is geen vast aantal lessen ingepland.
	Lyceum/Post-Gimnazjum	10e +11e + 12e (16-19e levensjaar)	60 uur + 30 uur in 3 jaar	Basis van het ondernemerschap + economie in de praktijk	Vakleraren, schoolpedagogen, beroepsadviseurs op school	
Nederland	HAVO	3e jaar	50 minuten per week	Profiel economie en maatschappij	Vakleraren	Klassenmentor is studie- en beroepsadviseur
	HAVO	4e en 5e jaar	80 uur voor 2 jaar	Loopbaanoriëntatie (verplicht) + international business class	Klassenmentor beroepsadviseur (decaan)	Klassenmentor en beroepsadviseur (decaan)
Duitsland – Nedersaksen	Middelbare school	2e, 3e en 4e jaar	30 praktijkdagen voor 2 jaar	Economie	Coördinatoren voor beroepsoriëntatie (+ leraren)	- Externe beroepsadviseurs van het arbeidsbureau - Beroepsadvies loopt parallel, individueel naar behoefte van de scholieren - Er is geen vast aantal lessen ingepland.
	Middelbare school	2e jaar 3e+4e jaar	2 uur per week 2 uur per week + 2 uur of 4 uur per week	Economie Economie + Profiel economie + Keuzevak economie	Vakleraren	

			facultatief			
Duitsland – Brandenburg	Middelbare school	3e+4e jaar	25 praktijkdagen voor 2 jaar	WAT	Coördinatoren voor beroepsoriëntatie	
	Middelbare school	3e+4e jaar	2 uur per week WAT	Vakoverstijgende aanzet, speerpunt: economie – werk – techniek – politieke vorming – lifestyle – ethiek – religie en Duits	Vakleraren	
Duitsland – Noordrijn-Westfalen	Vmbo en scholengemeenschappen	3e+4e jaar	Bedrijfsstage van 2 of 3 weken 1 lesuur per week	Techniek – economie – huishoudkunde	Vakleraren	
	Havo en vwo/gymnasium		200 lessen van groep 7 basisschool tot 4 ^e klas middelbare school	Vakken politiek/economie, aardrijkskunde en geschiedenis	Vakleraren	

Analyse van de randvoorwaarden van scholen in Polen, Nederland en Duitsland